

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . K 28.—
 za pol leta " " 13.—
 za četr leta " " 6·50
 za en mesec " " 2·20
 za Nemčijo celoletno " 28.—
 za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . K 24.—
 za pol leta " " 12.—
 za četr leta " " 6.—
 za en mesec " " 2.—
 V upravi prejemam mesečno K 1·90

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
 Rokopisi se ne vršajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6.
 Avstr. pošte bran. račun št. 24.797. Ograke pošte
 bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Dr. Šusteršič o položaju.

Nemški listi objavljajo: Porocilo, da je pozval baron Gutsch poslanca dr. Šusteršiča k sebi na Dunaj, je napačno. Dr. Šusteršič je bil na Dunaju zaradi zasebnih zadev in ni niti občeval z Gautschem. (Naš dunajski poročevalec nam je torej napačno poročal. Ur.) O položaju je izjavil dr. Šusteršič: Položaj po izprenemini ministrskega predsednika je primerno sledč: Nasproti novi vladi zavzemamo popolnoma nepristransko stališče. Baron Gautschu iz prejšnjih časov sem precej zaupamo. Naše stališče nasproti novemu ministrskemu predsedniku nam bodo pred vsem narekovala njegova bodoča dejavnost. Kake obvezne izjave pa ne morem še podati, ker mi še ni znano bistvo Gautscheve misije in ker moram še počakati, da se konstituira naša zveza, ki je poklicana, da zavzame stališče nasproti novemu položaju. Jako skeptično sodim o stremljenjih, da se sestavi koalicjska vlada. Ne verujem, da opuste krščanski socialci politiko proste roke. Med Čehi bodo odločevali češki agrarci, ki imajo malone že polovico vseh čeških meščanskih mandatov. Ker je razpadla dosedanja delovna večina, bo prva naloga novega kabinetnega načelnika, da si ustvari delovno večino. Težkoče so pa jako velike, ker zamore le številno zelo velika večina rešiti velika vprašanja v zbornici, kakor brambno, finančno reformo itd.

Slovenskemu katoliškemu dijaštvu!

Letos koncem avgusta se zbere v Ljubljani slovenska in hrvaška katoliška mladina, da v slovenski prestolici manifestira svoje katoliško prepričanje in sklene nove vezi slovensko-hrvaške vzajemnosti. Pokazati hoče, da tudi ona umeva duha časa in se ve lotiti dela, ki naj zasigura katoliški misli dosedajo veljavo v življenju bratskih narodov, obenem pa obe narodnosti zblja, da bosta skupno korakali in si v medsebojni pomoči ustvarjali pogoje za boljšo bodočnost. V Ljubljani si bodo podale roke vse mladinske organizacije. Zborovali bodo dijaki, telovadni odsedi, Marijine družbe, mladežniška zveza in izobraževalna društva.

LISTEK.

Josip Vandot:

Vilranec.

Pripovedka iz davnih dni.

(Dalej.)

Starka je stopila k mizi. Vzela je deščico v roke in jo je pokazala Jelici. V nerodnih potezah je bila naslikana tam trata, okrog trate pa gosto grmovje. Na sredi trate je ležal mlad fant, in kri mu je tekla iz široke rane na prsih. Iz grmovja pa je gledala puščina cev, in zraven cevi se je režal zloben, kosmat obraz.

»Tale, ki leži na trati, je moj Lojze«, je razlagala Rušica, in čudno — zdaj se ni razjokala več. Samo globoko je vzdihnila in je nadaljevala potem: »In ta grdi obraz v grmovju gotovo poznaš. To je naš grajščak. Veš, on je ustrelil našega Lojzeta.«

»Ze sem bila enkrat naslikala tako deščico. Na smreko sem jo bila pribila, da bi se spominjali ljudje na Lojzeta in bi molili zaanj. A vrgel jo je v prepad grajščak, ta zlobnež. Mojo srečo mi je razrušil in tudi spomin na Lojzeta mi hoče razrušiti. A ne pojde, ne pojde, dokler sem še živa.«

Sešli se pa bodo vsi v enem znamenju, v znamenju križa. Prešinila jih bo močna zavest skupnosti in jim dala nova poguma za prihodnjost. Obiskati nas nameravajo tedaj tudi češki in poljski akademiki. Prihiteli bodo privikrat na občni zbor »Slovenske lige kat. akademikov« v Ljubljani. Doslej smo stali dijaki vedno v prvih vrstah slovenske katoliške mladine. Prihitimo tudi na ta shod v častnem številu. Počakimo, da vemo v polni meri ceniti pomen tega sestanka kot enega najvažnejših mejnikov v zgodovini slovenske in hrvaške katoliške renesanse. Zato pa koncem avgusta vsi v Ljubljano, vse na shod slovenske in hrvaške katoliške mladine! — Iur. Anton Ogrizek, t. č. predsednik »Zarje«, zastopnik dijaštva v predsedstvu shoda.

Novi vinski davek.

Iz vladnih časopisov se čuje, da je finančno ministrstvo zopet poiskalo načrt prejšnjega ministra Bilinskega, po katerem bi se davek na vino predelal in seveda še poostril. Jedro te prenaredbe je, da se obdači vse vino, ne le ono, katero se toči na drobno v gostilnah, oziroma povžije v glavnih mestih. Doslej ni obdačeno vino, katero se na primer vsaj 56 letrov na debelo kuplja od prodajencev, oziroma vinskega trgovca in doma popije. Po načrtu finančnega ministra se bo pa moral tudi od onega vina, katero se bo povzilo v domači porabi na kmetih in malih mestih davek (vžitninski) plačevati. Minister se nadeja dobiti iz tako preustrojenega davka na vino več milijonov kron novega dohodka za državne finance.

Osobito davek na vino v steklenicah se bo močno povišal.

Da je nameravani davek na vino lud udarec za našo vinsko produkcijo, ki se ima že tako boriti z vsestranskimi težavami — vsaj brez porabe umetnih sredstev ni shajati pri trtoresi, škropljene z galico, z žveplom i. dr. — je očvidno. Zato so se pa kmetski poslanci, osobito S. L. S., z vso odločnostjo in vztrajnostjo takoj, ko je bivši finančni minister Bilinski ta novi davek naznanil, postavili v bran in se združeni z drugimi kmetskimi poslanci toliko časa protivili ministrovi nameri, da je ta novi davek, to silno breme za vinarstvo, opustil. Če bo sedanji finančni minister res našel pogum ponoviti to namero, bodo zastavili naši kmetski poslanci vso silo, da strmogla-

vijo to nesrečno namero; to pa iz sledečih vzrokov.

Ze sedaj so bili vinorejci v skrajni skrbi, kako bodo pridelano vino prodali. Saj je še v živem spominu, kako so pred letom dni naravnost prosili za kupca in vino kar po slepih nizkih cenah prodajali, tako da se niso niti stroški pridelovanja izplačali. In če še upoštevamo, da se je ogromna večina vinorejcev do celega zadolžila pri prenovljenju po trtni uši uničenih vinogradov, ter da jim je od dolgov treba plačevati obresti in mislit na odpeljanje najetih dolgov, je jasno, da more vsako novo breme dovesti vinogradništvo v hude krize ali celo v propast. Letos so vsled izredno slabe vinske letine cene vinu visoke, pa kako dolgo? Ako Bog da letos bogat vinski pridelek, bodo cene zelo padle in če bodo sledile še nadalje dobre letine, bo kmalu za gospodarja nastala skrb, kako spraviti vinski pridelek v denar. Če upoštevamo, da je Ogrska na stotisoče hektarov novih vinogradov v ravni lahki zemlji nasadila, da se je tudi pri nas prenovilo veliko vinogradov, da narašča žalibog konsum žganja in piva, ni pretirano, če trdim, da bodo nastali za vinarstvo še zelo težavni časi. In taki s tolikimi težkočami in zadolžitvijo spojeni produkciji naj se nova bremena nalože? Gotovo je, da bi vsled novega obdačenja konsum pada; marsikateri gospodar, ki sedaj daje delavcem osobito ob košnji, žetvi, mlatitvi itd. vino, od katerega, če ga kupi saj vedro 40 bok. skupaj, ne plača nikakega davka, se bo zopet odločil za žganje, in tudi drugi ne bodo več jemali vino za dom, ampak pivo.

Nič manj pa bo za kmeta nadležen novi davek, ker bodo finančni organi takoj pri vinski trgovini preiskali njevov vinski hram, da bodo izmerili, koliko hektolitrov je naprešal mošta, koliko morda napravil za domačo rabo malega vina, petijota; sporočati bo moral c. kr. finančni straži, koliko vina bo prodal in komu in kam; saj vedo kmetski marsikaj povedati, koliko sitnosti imajo prebiti, če porabijo odpadke iz kletarstva, preše, drože, sadje itd. Jasno je, da bodo kmetje to novo nameravano breme zelo trpko občutili.

Ko sem pisec teh vrstic imel priliku v davčnem odseku državnega zboru govoritj s finančnim ministrom, ki me je vprašal, zakaj da tako ostro nastopam proti temu novemu davku, sem mu med drugim tudi to velikanško nadleglo kmetov navedel, da bodo morali finančni stražniki vedno hoditi

zanje. Vstala je in je stopila dolu na pot. In samo to je prosila, da bi šel grajščak mimo.

Res, ni je varalo upanje. Prikazali so se lovci, in med njimi je zagledala grajščaka. Burno ji je bilo srce v prsih, ko se je bližal vedno bolj. Noge so se ji pošibile in na vsem životu se je stresla, ko je stal grajščak skoro že tik nje. Hipoma jo je navdal strah, da je že mislila zbežati in se skriti v gmovje. A takrat se je domisnila staršev. Ta misel jo je navdala z novim pogumom. Naglo je stopila grajščaku dva koraka naproti in se je zgrudila na kolena. Proseče je dvignila svoje roke in je jecljala: »Milostivi... milostivi gošpod... usmilite se mojih staršev...«

Grajščak je obstal. Temno jo je pogledal in ni izpregorovil besedice. Radovedno so se zgrnili okrog njega lovci in so gledali zdaj grajščaka, zdaj klečočo siroto. Samo bledi tujec se ni zmenil za vse to. Mirno je stopil kraj pote. Utrgal je dišečo mošnjico in jo je zataknil za svoj zeleni klobuček.

»Usmilite se me, milostivi gošpod...« ponavlja Jelica.

Grajščakov obraz je postajal vedno temnejši. Ni ga ganila gorka prošnja uboge dekllice. Z roko je zamahnil in je sunil z nogi Jelico, da se je prevrnila na tla. »S poto se mi spravi, seme nič-

Inserati:
 Enostolipa petitrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
 enostolipa petitrsta (72 mm)
 30 vinarjev.

Izhaja:
 vsak dan, izvenčaj nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

v vinske hrame in kleti, kar bo kmetsko razburilo. Minister je odgovoril: »No, naj se pa določi, da naj vinski producent takoj plača ves vžitninski davek, potem bo imel samo pri prešnju močna sitnosti.« Da mi je bil odgovor na to dan, je umevno. Takega bremenja sploh ne bo zmožen nositi naš kmet, da bi moral kmetovalec takoj jeseni plačati od vsega vina precej visok davek, ki bi znašal pri pridelku le 50 hektolitrov par sto kron in katerih mnogokrat ne bo vedel kje dobiti, osobito v obilni letini, ko ne bo dobil kupca za vino, je gotovo kakor beli dan. Da bi to pomenilo nič drugega, kakor naše itak v veliki večini revne, zadolžene vinorejce siliti, da bi jeseni za nizke slepe cene oddajali vino in bi pri tem zopet le prekupci, kateri kar po tisoče hektolitrov vina pokupijo in potem cene vina določajo in diktirajo, bogateli, ni dvoma. Zato je ta nameravani davek socialno-gospodarsko nemogoč, krivičen in vsestransko kvarljiv, zato ga mora zbornica a limine takoj odkloniti v celoti.

Ze so se hoteli udati nekateri poslanci celo iz vinorodnih pokrajin v strahu, da se ne bo dole preprečiti te nakane, v pogajanja. Drugi pa smo bili prepričanja, da tu treba zlo zatreći v kalu in predlogo v celoti zavrniti in onemogočiti. Zato bo treba, če bo sedanji finančni minister res skušal ponoviti to novo predlogo, z vso silo nastopiti proti temu davku. Pa tudi davek na vino, katero se prodaja v steklenicah, bo v škodo umnemu vinogradništву, katero je vpeljalo mnogo žlahtnih trt, katere dajo manj, a žlahtno vino. Zakaj bi za mizo bogatinov ne preskrbeli domači vinorejci finih vin, ali se mora res vse tujim producentom, kar je dražjega, prepustiti? Na tuja inozemska vina, na šampanjec naložite visoki davek, domačo produkcijo pa varujte in omogočite ji, da se bo mogla lepo razviti.

Po teh temeljnih nazorih umnega ljudskega gospodarstva se imajo davki sploh uravnavati in kmetijski poslanci bodo vedeli vršiti svoj nalog, svojo dolžnost v varstvo našega kmetijstva in vinogradništva.

Drž. posl. Povše.

Novo ministrstvo.

Dne 28. t. m. je prevzel Gautsch posle ministrskega predsedstva. Vršil se je tudi 28. t. m. prvi ministrski svet, a meritoričnih posvetovanj še ni bilo.

vrednot! je siknil. Potem pa je stopal naglo naprej. Šli so lovci za njim, a noben se ni upal izpregovoriti. Poglejali so samo ihče deklico s pomilovalnim pogledom, pa so šli za grajščakom.

»Husasa! je odmevalo nad Jelico v hosti. Lovski rogovi so peli veselo, da bi človeku srce kar poskakovalo. Psi so lajali tam gori in čulo se je tupatam človeško govorjenje. Bledi tujec je bil stopil k grajščaku, pa mu je rekел: »Čujes, Rudolf! Ako lovimo tu, moramo spraviti ubogo deklico s pota. Drugače jo utegnejo raztrgati razbesneli psi.«

»Naj! Kaj meni mari!« je odvrnil grajščak. Skočil je v kotanjo in je obstal tam kakor pribit. Toda naenkrat je sniel puško z ramena in pomeril. Strel je počil; zacvillilo je nekaj v grmu in se je zaprašilo iz kotanje. Poganjači so izpustili pse, ki so se zagnali za obstreljeno divjadičino.

»Volk je — krasen volk,« je zaklical grajščak. Skočil je iz kotanje in se je spustil v tek za psi.

Se vedno je sedela Jelica na trati in je zrla nemo in topo predse. Prebudovalo jo je šele prasketanje tam v grmovju. Dvignila je glavo — in takrat je zagledala volka, ki se je prerinil skozi goščavo. Pogledal je deklico in je zacvili žalostno. Privlekel se je do nje

Nemško-nacionalni politiki še niso bili pozvani h Gautschu, ker nima še nikče mandata, da se pogaja z Gautschem in se bo konstituirala nemško-nacionalna zveza šele kratko prej, ko se sestane nova zbornica. Dosedanji neobvezni dogovori poslancev nemško-narodne zveze kažejo, da hočejo zasledovati nemško nacionalni politiki politiko svobodnih rok in da nasprotujejo parlamentarizaciji vlade. Nemško-narodna zveza ne bo delala opozicijo, marveč hoče delati tako, da ne bo obvezana na sproti vladu. Za predsednika se še niso zedinili. Groze že, da ne bodo prevzeli predsedstva, če bo Gautsch prepričazen z Jugoslovani in s Čehi. Predvsem se pa boje nemški svobodomiseli načelnika naše stranke dr. Šusteršča ravno tako, kakor se ga boje slovenski svobodomiseli, in že naprej prorokujejo, da se bodo Gautschevi akciji upirali, če bo Šusteršču kaj obljudil. Čudno, da se vedno kaže zveza med našimi slovenskimi in nemškimi svobodomiseli, še čudnejše, da z veliko slastjo in radostjo in veseljem objavlja vsak napad nemških strank na naše voditelje slovenski liberalci. Kaj tem ljudem kriсти slovenskega ljudstva! Nič, glavno marveč, da lopnejo po naših ljudeh, ki se bore bolj odločno in uspešnejše za koristi Jugoslovana, kakor so se borili kdaj z nemškutarskim duhom prejeni slovensko-liberalni izdajalci kriсти slovenskega ljudstva.

A klub navidezni jezi bodo nemški nacionale le pograbi krčevito za predsedniško mesto, zato tudi objavljajo, da pridejo vpoštov glede na predsedstvo zbornice poslanci Sylvester, Dobering in Lecher, ki so tudi kandidati za načelstvo bloka nemških poslancev.

Zbornica se bo sklicala najbrže nekaj dni po 11. juliju, da izvoli predsedstvo in odseke in da reši kak nujni predlog. Veliko delo se pa prične šele jeseni.

Enotni češki klub se je že konstituiral. Načelnik je dr. Fiedler, podnačelnik Udržal, Klofač in Kramar. Mladočeški klub je izvolil za predsednika dr. Kramara, za njegovega namenstnika dr. Pacaka. Masaryka v klub ne marajo, zato se Masaryk strašno jezi v svojem »Času« čez mladočehe in izjavlja, kar mu vsak rad veruje, da s konstitucijo enotnega češkega kluba ni zadovoljen.

Cesar je 29. t. m. zaprisegel Bienertha kot novega nižjeavstrijskega načelnika in Gautscha kot ministrskega predsednika. Bienerth se naseli v nižjeavstrijskem namestništvu in prevzame namestništvo šele koncem septembra. Posle bo vodil namestniški podpredsednik pl. Tels. Kielmansegg se povrne na Dunaj koncem julija in se poslovi od uradništva. Kielmansegg je izvedel po korespondentu nekega dajnskega lista šele 28. t. m. v Parizu, da ni več nižjeavstrijski namestnik.

Izvoljeni trije dunajski krščansko-socialni poslanci ne nameravajo pristopiti zvezi krščan-socialnih poslancev, marveč osnujejo lastni klub. Mogče jim pristopi še kak drug kršč. soc. poslanec.

V Galiciji so bili še izvoljeni trije poslanci Poljske Ljudske Stranke in en

naročni demokrat. V 54. volilnem okraju je potrebna še ena ožja volitev.

V nedeljo na viško-glinško slavnosti!

Z Viča-Gline se nam piše: Z vsakim dnevom se množi navdušenje za tukajšnjo nedeljsko slavnost. Kaj takega na Viču še ni bilo, ako smemo sklenati iz priprav, ki se vrše v ta namen. Ob »Domu« že stoji 23 m visok, s slovenskimi barvami okrašen mlaj, na katerem bo plapolala slovenska trobojnica v pozdrav milim gostom, ki bodo priheli v našo sredo. Vrla »Bogomila« je splela do 500 m vencev, s katerimi bo okusno ozaljšan »Dom«, veselični in televadni prostor. Za slavnostni obhod skozi Gline in prijazno delavsko naselbino Rožno dolino vlada največje zanimanje. Žene in dekleta so poiskale vse do zadnje narodne noše, da nastopile in dale obhodu slovesnejše lice. Razna društva, med njimi matica vseh naših društev S. K. S. Z. so že prijavile svojo udeležbo. Veseli nas posebno, da bomo na viških tleh zopet imeli čast slišati mile glasove pevskega društva »Ljubljane«. Orlov se je priglasilo toliko, da že sedaj lahko rečemo, da jih bo nad 200. Prvi glavni prihod gostov bo okoli 9. ure iz Ljubljane. Po sprejemu se gostje zberó v »Domu«. Od tu bo pa okoli 3/4.10. skupni odhod v župno cerkev v sledičem redu: Orlikonjeniki, zastave, Orli, S. K. S. Z., razna društva. Nazadnje gre domače Kat. slov. izobraž. društvo. V istem redu naj se slavna društva uvrste tudi po sv. opravilu v slavnostni obhod. Gledate vstopnine na veselični prostor pripomnimo, da so otroci v spremstvu staršev vstopnine prosti. Da bo čislanim gostom kolikor mogoče postreženo in da bo vladal vzoren red in neprisiljeno veselje na veseličnih tleh, bodo skrbeli reditelji, katere bo spoznati po belih trakovih na prsih. Toplo poletno solnce že nekaj dni sije svoje mile žarke na zemljo, upamo, da nam bo milo tudi v nedeljo in privabilo kar največ cenjenih somišljenikov in somišljenic, katere že naprej najprisrčneje pozdravljamo ter jim kličemo bratski: Na zdar!

GAUTSCH IN MAŽARI.

»Pester Lloyd« poroča, da so stvarni pogoji za sestavo nove večine, kar se tiči tudi Ogrske, v prvi vrsti, da se gladko rešijo bančne predloge in zagotovilo, da se sprejmejo celotno preosnove brambne postave, ki so že predložene v celotnem obsegu ogrski zbornici. Avstrijska vlada mora sprejeti v svoj program nujno rešitev brambnih predlog s podporo sposobne delovne večine. Na Ogrskem se mora z gospodstvo računati na to, da se brezpogojo zagotovi rešitev brambnih predlog.

NEČUVEN ŠKANDAL V BUKOVINSKEM DEŽELNEM ZBORU. — POSLANEC PRETEPEN DO KRVI.

V seji bukovinskega deželnega zборa dne 28. t. m. so bili velikanski škandali. Sejo so morali dvakrat prekiniti. Ko so razpravljali o podporah, da očital rumunski narodnjak Bonches, da porabljajo deželni denar za to, da se obogatila rodbini Onciu in Lupu. Onciu je nato zaklical: Vi ste na-

den lažnjivec! Bonches mu je odgovoril: Vi ste tat! Ponarejevalec menic! Izgubljen subjekt! Velikansko razburjenje. Vihar je bil tak, da so se bali, da se poslanci stepejo. Bonchesovi pristaši so klicali: Pustite, da govorim! Saj govorim resnico! Mož ljudstva je! Onciu so klicali: Pijan je! Ležal je tri dni v jarku! Deželni glavar Hormuzki je prekinil sejo. Ko jo je zopet otvoril, se je obnovil škandal, tako da so morali še enkrat prekiniti sejo. Izven zbornice so rumunski nacionalni poslanci napadli rumunskega poslanca Chisanovici in ga pretepli do krvi. Le s težavo so jim ga iztrgali mirnejši poslanci.

ČEŠKI AGRARCI O SPRAVNIH PO- GAJANJIH Z NEMCI.

Praga, 30. junija. Glasilo čeških agrarcev »Venkov« objavlja članek, ki se poča z nameravanimi spravnimi pogajanji med Čehi in Nemci. »Venkov« izvaja, da če bodo delali zgodj z doseganimi sredstvi, se bodo spravna pogajanja zopet izjalovila. Hočemo rešiti nemško-češko sporno vprašanje in smo to že tudi resno dokazali. Če se pa hoče doseči uspeh, morajo Čehi, Nemci in vlada odkritosčno sodelovati. Dozdaj smo pa resno delali na spravo zgodj mi in morebiti še konservativci; medtem ko so zavzemali Nemci stališče absolutne negacije, vlada pa pristransko stališče Nemcem v korist. Če Nemci in vlada ne izpremeni svojega stališča, je gotovo, da bo vplival položaj v češkem deželnem zboru tudi na položaj v državnem zboru.

KDO JE KRIV KRVOPREЛИТJA V DROHOBYCZU.

Dosedanje preiskave so dograle, da je povzročil krvoprelijetje v Drohobyczku okrajni komisar. Preiskovalni sodnik je že zahteval, da naj ga odstavijo. Dozdaj so pokopali že 27 žrtev.

PRVI RUSKI DREADNOUGHT

so izpustili v morje 29. t. m. v Sevastopolu. Dolg je 180, širok 26-55 m.

NOVI VELIKI USPEHI VSTAŠKIH ALBANCEV.

Turčija tistih svojih obljud, danih evropskim veleoblastim, da Torgut paša ne bo napadal Malisorov, po staru turški navadi ni držala. Iz Plavnice se namreč poroča dne 23. t. m., da so Turki vse storili, da osvoje vse važnejše točke. Osem dni že operirajo vse turške čete proti Malisorom v Gusinjah, Tuziju, Selceh, Kastratiju, Kopliku, Skuliju in Zali. Malisorji so se sicer že umaknili, a od minulega petka nadalje so delali Turkom velike ovire. Ko so zasedli nekaj važnejših točk, so napadli Turke, jih porazili in pregnali iz njihovih postojank. Del Turkov je bezal proti Tuziju, drugi del proti Guzijam, tretji pa proti Kopliku in sicer v največjem neredu. Vstaši so vzelci Turkom veliko pušk, streliva, več tisoč zabojev provijanta, šotorje in druge stvari. Padlo je veliko mrtvih in ranjencev. Malisorji so zopet zasedli postojanke Koplik, Tuzi in prelaze čez Selce. Torgut paša ni bil niti varen v Kopliku in se je umaknil 21. t. m. v Vrako. Malisorji so zasedli celo važno postojanko pri Dinozi. Nadalje se bojujejo v Zali, in sicer ob Bojanji pri Luarcu, pri Pentariju in v Miridita Ktela Croja. Bojev-

so se udeležili tudi Črnogorci. Miriditi in rod Zala poleg Malisorov. V Hrabro so se tudi borili poraženi turški vojaki. V Plavnici je znano, da so zaplenili Malisorje dovolj orožja in streliva za cel mesec. Malisorji so najbolj zadovoljni, ker so ugrabili Turkom toliko pušk. Vjetnike so Malisorji zopet izpuštili, ko so jim vzeli orožje. Vstaši ravnajo s turškimi vjetniki jako lepo, medtem ko postopa Torgut paša zelo grdo. Od 22. t. m. je došlo v Skader do 600 ranjencev, a še vedno se vozijo novi. — Malisorji so torej s pomočjo svojih zaveznikov zelo porazili Turke, ki ta poraz zakrivajo, kakor ga zakriva tudi po Turkih podkupljeno judovsko časopisje, ki slavi sultana, ker je ministrom v Carigradu 28. t. m. rekel, da upa, da ne bo po Albaniji več tekla kri. Albanski revolucionarni odbor je poslal bolgarskemu narodnemu sobranju spomenico, ki naglaša, da so Turki s svojim postopanjem sami povzročili vstajo. Spomenico so nakazali v arhiv.

POSEBEN ČRNOGORSKI POSLANIK V PETERBURGU.

Črnogorski knez je poslal v Peterburg posebnega poslanika Mijuskovića, ki je izjavil zastopniku »Novega Vremena«, da Črnogora ni kralila neutralnost s tem, da je dala zavetišče albanskim beguncem, ker ji je to narekovalo človekoljubje. Vojsko Črnogorne želi, a vznemirja jo, ker stoji 60.000 turških vojakov ob črnogorski meji. Turčija mora dati Albancem olajšave, da nastane mir. Na Albanijo špekulirata Avstrija in Italija, kar bi pa močilo evropsko ravnotežje.

VOJAŠKI NEMIRI NA PORTUGALSKEM.

»El Liberal« poroča, da so bili v Coimbrji vojaški nemiri. Vojaki so slavili prejšnjega kralja, katerega podobo so nosili po mestu. Iz Lizbone so odpolali dva artiljerijska polka v Coimbro.

LIBERALNI REŽIM V NEMČIJI.

Iz Berolina poroča »Zeit«, da delajo konzervativci na to, da pade kancler Bethmann, ker zavzema socialnim demokratom prijazno stališče. Cesar Viljem je zadnje čase sem zamaknjen v socialne demokrate, ki jih je svoj čas kruto sovražil. Baje bi cesar Viljem ne nasprotoval Bethmannu, če bi pričel delati kulturno-bojno politiko.

PROTI ZAROTNIKOM V RUSIJI.

V Peterburgu so zadnje dni zaprlji hčer generala Prossen, učiteljico Mošencavo, hčer dvornega svetnika Mvoktina in veliko dijakov in dijakinj, ker so zapleteni v socialno revolucionarno organizacijo.

KITAJSKA PROTI IZSELJEVANJU V RUSIJO.

Kitajske oblasti zabranjujejo kulinj potovati v vzhodnoazijske ruske province. Ruska vlada namreč gradi velike vojaške stavbe, za katere rabi 40.000 kulinjev, a dobila jih je šele 2000.

Cerkveni vestnik.

c Podgrad v Istri. Prihodnjo nedeljo, dne 9. julija, se bo vršilo slovesno posvečevanje nove cerkve v Podgradu, ki je bila že blagoslovljena dne 11. de-

in je položil glavo k njenim nogam, kakor bi iskal pri nji varstva. Iz rane na desni strani prsi mu je curljala rdeča kri in je kapala na deklično pisano krilce. Prestršila se je Jelica. A volk je zaviljil žalostno. Tresel se je na vsem životu. Noge so se mu udale. A še vedno je gledal nepremično deklici v oči, kakor da bi ji hotel povedati nekaj. A oči so mu gasnile vedno bolj; še enkrat se je stresel — potem pa se je zleknil in je bil miren. Glava mu je padla na tla. A osteklenele oči so se vedno gledale na Jelico.

Od bolesti je vzkriknila mala pastrica. Slišala ni glasnega pasjega lajanja, ki se je vedno bolj bližalo trati. Tudi nevarnosti ni čutila, ki jo je obdajala kroginkrog. Od nekje so se priporile njene koze, ki so iskale varstva pri svoji pastirici. Do trate so prišle. A ko so zagledale volka, so se umaknile plašno. K grmovju so se stisnile in so neketalno glasno in žalostno.

In naposlед jih je zapazila Jelica. Vstala je in je še enkrat pogledala volka. Glasno lomastenje se je slišalo v grmovju in razlučeni, razbesneli psi planje zdajpazdaj na trato. Sedaj šele je spoznala pastirica pretečo nevarnost. Zeklala je na pomoč in potem je obstala kakor otrpla. Ni mogla z mesta, kajti noge so ji postale težke kakor iz svinca... Pa takrat se je razgrnilo grmovje — in dobra, stara Rušica jo je prijela za roko, pa jo je rešila v varno domovanje.

Tako je pripovedovala mala deklica

ca prijazni starki. Držala jo je Rušica za roko in je poslušala zvesto. Ko je deklica nehala, jo je pobožala po bledelem licu. »Sirota uboga, koliko moraš pretrpeti zaradi hudobnega grajščaka! A ne žalosti se preveč! Dokler živi stara Rušica, se ti ne zgodi več žalega. To ti cibljubljam s svojo besedo.«

Hvaležno jo je pogledala Jelica in radoš je zasvetila v očeh. »Kaj ne, da mi rešite očeta in mamico iz črne ječe? Oj, tako bi vas rada imela potem, tako rada!«

Starka jo je stisnila k sebi. In v čudnem svitu so ji zažarele oči, ko je odgovorila: »Da, rešim jih... Le zaupaj name, Jelica — se danes bodo prosti tvoji starši.«

Ptiček, ki je molčal nekaj časa, je pričel zopet prepevati v odprtih kletki. Lepa in sladka je bila njegova pesem — stokrat lepša nego drobnega škrjančka, ko se vrača v jutru s sinjega neba.

Starka je vstala in je stopila pred vrata. Pozorno je poslušala tam, a nikjer ni bilo več pasjega lajanja. Solnčni žarki so se bili zopet poskrili tam za vejamimi široke bukve. Temno je postal po koči in komaj so se še razločevali posamezni predmeti. Vse je bilo tiho in mirno. Le ptiček je gostolel veselo, da se je zdelo, da sedijo nekje v kotu gorské Vile in pojejo prikrito.

Starka se je vrnila v izbico. Z mizo je vzela deččico. »Varno je sedaj v gozdu. Pojdite, Jelica.«

Se enkrat se je ozrla Jelica na ptička, potem pa je stopila za Rušico.

Starka je zatvorila duri. Toda ni zapnila, da je pustila okence na stežaj odprt, in tudi tega ni videla, da je pozabilo zapreti vrata na kletki. Utihnil je ptiček in je skakal nemirno s šprajce na šprajco.

Rušica in Jelica sta šle po ozki stenski in sta se ustavili tam zunaj ob skalovju. Ležale so mirno kože na mahu. Ko so ju zagledale, so zamekete. Urno so vstale in so ju obstopile. Rušica je pogledala na solnce. »Poldne bo,« je izpregovorila. »Zdaj pojdi lepo domov. Veš, pa me pridi še obiskat. Vesela te bom vsakokrat. Zaradi staršev ne skrbi več. Kmalu bodo prosti — tako ti rečem jaz.«

Jelica je prijela starko za roko. »Veste, kadar prideta oče in mati domov, se morate preseliti k nam. Oj, v gozdu je tako žalostno! — Kajne, da pridete k nam?«

»Mogoče — da, mogoče... Ostani zdrava, ptičica, in ne jokaj več!« — Izpregorovila je Rušica pa je mignila z roko. Potem pa se je obrnila. Počasi in opirajo se na kljukasto palico, je stopala skozi gozd proti Skoku. Deščico pa je stiskala k sebi, kakor bi se bala, da jo izgubi ali pa ji jo kdo ukrade. Jelica je gledala za njo. Ko so utihnili njeni koraki sredi šume, se je obrnila in je gnala svojo živinico proti domu.

</

cembra 1910. Slovesnost posvečevanja, ki se začne zjutraj, ob 9. uri, izvrši prem. g. škof dr. Andrej Karlin. Nova cerkev bo posvečena v čast slovanskih apostolom, sv. Cirilu in Metodu. Popoldne se bo vršila v novi cerkvi tudi sv. birma.

c Dostop k sv. Očetu. Da se prepreči dostop nevrednih oseb k svetemu Očetu, je c. kr. ministrstvo za zunanje posle odredilo, da sme c. in kr. poslaništvo pri Vatikanu v prihodnje le onim avstrijskim in ogrskim državljanom izdajati pripomočila za avdijence pri sv. Očetu, ki se izkažejo razen z dokazilom istosti tudi še z hravnostnim spričevalom ali s pripomočilom domačega cerkvenega ali političnega urada. Le odličnjakom in osebam, znamen c. in kr. poslaništvu, se izdajajo taka pripomočila neposredno, kakor doslej. Pri skupnih romarskih vlakih morajo se vedata, kakor doslej, vodniki vse potrebova za avdijenco pri sv. Očetu prekrbeti.

Dnevne novice.

+ Nemški nacionalci in dr. Šusteršič. Po informacijah dunajskega pripomočila smo prinesli vest, da je ministrski predsednik poklical k sebi dr. Šusteršiča, da bi ž njim konferiral. Ta vest sama je spravila štajerske nemške nacionalce v tako nervoznost, da so postali vsi zmešani. S prikrito jezo in nevoljo pišejo, da je bil v Trstu pri dnevu pri prestolonasledniku izmed vseh poslanec samo dr. Šusteršič navzoč, in kako pride Gautsch do tega, da povabi prvega k sebi ravno dr. Šusteršiča. Potem pogrevajo zopet tiste stare čenče, da misli dr. Šusteršič minister postati in groze, da bi ponovno imenovanje kakega Jugoslovana v ministrstvo za alpske Nemce znamenje za boj proti Gautschu. Iz vsega se kaže velika zavist in jeza par nemških kričačev na Štajerskem, kateri bi radi igrali neko vlogo v avstrijski politiki, pa so vsled svojih nezmožnosti za to nesposobni. Naj si nikar tistih par ljudi ne domišljuje, da se bo Slovencem na Koroškem in Štajerskem z drugačno mero merilo, kakor Nemcem na Češkem. Vsem enako! Baron Gautsch je pa postal gotovo pozoren na velike politične glave okrog graškega »Grazer Tagblatta« in bo gotovo v prihodnje namesto dr. Šusteršiča poklical na konferenco tiste velike luči okrog graškega lista, da mu bodo na strani stale, ko bo dunajski parlament na pravo pot obrnil. Našim domačim liberalcem se pa ne čudimo, da toliko pišejo o dr. Šusteršiču, ko o svojem edinem poslancu dr. Ravnharju nimajo nič pisati. Pa je tudi zelo zanimivo, da se pri tem prav nič ne razlikujejo od — nemških nacionalcev. Je res zanimivo, kako vpliva taka »uniča«, kakršen je po zatrdili naših liberalnih listov dr. Šusteršič, nakrat na vso avstrijsko javnost in kako časih kratko slučajno nepravilno brzjavno poročilo odpravi marsikatero nejasnost.

× **Dr. Krek** je govoril dne 29. junija popoldne na sijajno obiskanem

shodu v Dolu o položaju in neusmiljeno razkrinkal laži, ki so jih širili ob zadnjih volitvah liberalci o S. L. S. in o njenih poslancih. Bilo je navzočih tudi nekaj Sršenovcev, ki so bili tudi popolnoma zadovoljni z izvajanjem poslancev dr. Kreka.

+ **Kamnik za »Slovensko Stražo«.** V nedeljo 9. julija priredi podružnica »Slovenske Straže« v Kamniku pri Krištofu ob pol 4. uri popoldne veselico v korist obmejnem Slovencem. Zavedni Kamničanje in okoličani v nedeljo popoldne h Krištu!

+ **Naše pevske zbore,** kateri se udeleže mladinskega shoda meseca avgusta, opozarjam, da se prihodnji teden prične z razpošiljanjem not za zbor »Slovenska zemlja« na besede M. Elizabeth, kompozicija A. Sveteka, katero bodo izvajala na koncertu, ki ga priredi »Ljubljana« na čast udeležencem shoda vsa društva skupno. Razpošiljalo se bo po najmanj 10 glasov vroči odškodnini 50 vin., katero je treba s poštino vred naprej vposlati, ker se sicer na naročilo ne bo oziralo. Naslovila se na slov. glasb. društvo »Ljubljana«, hotel »Union«. Prosimo čim hitreje naročil, že ker je v interesu stvari, da se tem preje začne z vajami. **Posebno se nujno obračamo na vse izšolane naše pevke in pevce s prošnjo za sodelovanje!** Svoje naslove naj blagohotno takoj javijo ali slov. glasb. društvo »Ljubljana« ali pa uredništvu »Slovenca«, nakar se jim takoj pošlje note in se jih obvesti, katere pesmi se bodo sicer še proizvajale.

+ **Volitev v Dalmaciji.** Z uničevanjem pravaških glasov, z glasovanjem mrtvih in z drugimi nepostavnostmi je bil kakor je bilo pričakovati naprej in smo v sredo že omenili, v trogirskega okraju izvoljen dr. Ivčevič z 5627 glasovi. Pravaški kandidat dr. Krstelj je dobil 4903 glasove, kar je ogromno število za prvi naskok. Drniš so pravaši že popolnoma priborili; ond je dobil Ivčevič 1661 glasov, Krstelj 2857, v Oklaju Ivčevič 339, Krstelj 778. Večino za Ivčeviča so dali Novi, Mečevica in Trogir. — Dalmatinski pravaši, naprej!

+ **Odlikovanje.** Cesar je podelil gardemajorju Jerneju pl. Andrejku z Livnograda naslov in značaj gardnegga podpolkovnika.

+ **Predstava »Miklove Zale« v Celovcu** se ponovi pri Trabesingerju v nedeljo 9. julija ob 4. uri popoldne.

+ **Slovenska posest.** V Mariboru je vsled imenovanja dr. Zdolška sodnikom za Vransko izpraznjeno sodniško mesto. Nemški Volksrat je določil za to mesto bivšega »Triglavana« dr. Biceka, ki sedaj utruje nemštrov v Ljutomeru. Ni nobenega dvoma, da bo grof Pittreich to storil, kar Volksrat želi, ker mu še nikdar ni odrekel nobene želje.

+ **Luka Jelenec** je povedal na skupščini Zaveze v Trstu, da je odpovedalo »Zvončka« le pet šol. V vednost našim krajnim šolskim svetom!

+ **Učiteljska tiskarna** ponuja svoje tiskovine za prihodnje šolsko leto. Liberalne učitelje opozarjam na sklep deželnega šolskega sveta, po katerem bodo plačali iz svojega žepa tiskovine, ki jih naroče brez vedenosti krajnega šolskega sveta.

× **Osebne vesti.** Kontrolor deželnega plačilnega urada Rudolf Vesel je postal blagajnik. Računski praktikant Srečko Magolič je postal računski asistent XI. činovnega razreda, davčni praktikant Robert Ganslmayer pa začasnji davčni asistent.

× **Vojaška imenovanja.** Vpokojen je podpolkovnik 17. pešpolka Štefan Haluska, premeščeni so računski poročnik Rudolf Nick od 7. k 77. pešpolku, polkovni zdravnik dr. Lovrenc Biskup od mariborskega deželnobrambovskega polka k deželnobrambovskemu polku 27 v Ljubljano, deželnobrambovski narednik Ivan Mausser od 27. k 26. deželnobrambovskemu polku.

× **Osebne vesti z državne železnice.** Naslov nadzornik je podeljen tajniku trasirskega oddelka v Novem mestu; naslov višji stavbni komisar je podeljen stavbnu komisaru P. Morpurgo, načelnikovemu namestniku vzdrževalne prožne sekcije Ljubljana I.; v 6. službeni razred sta povisana extra statum naslovni nadzornik Ernst Afth, trasirski odd. Novo mesto, in kot nadzornik Julij vitez pl. Zahony, strojni komisar in načelnik ljubljanske kuričnice (od 1. januarja 1911).

— **Pogrešana deklica — mrtva.** Trojansko poltretje leta starca hčerka Kristina, ki je izginila 12. junija 1911 na Dobrem (okraj Kamnik), je bila najdena v sredo 28. junija 1911 popoldne mrtva v grmovju, že vsa objedena. Ravno ta dan se je dejala otrokova

mati v Bosno, gledat v Kozarac oz. Prijedor deklico, ki so jo tamkaj vzeli ciganom, če je to njena hči; materna ljubezen ni mogla strpeti, da bi čakala natančnejih poročil. — Našel je deklico delavec slučajno, ko je šel k studencu vodo pit. Ob kraju vode je ležala. Kako je zašla v dolino pol ure daleč? Kako je mogoče, da je niso nashi, saj so jo iskali deloma v dežju in nalivu ponoči in podnevu nad tri dni in da bi ne slišali klicanja otrokovega? Ali bo sodniški ogled mogel pojasnit ta nenavadni dogodek?

— **Na Dobrovi** je bilo v nedeljo dne 25. junija lepo predavanje s pomočjo skiptikona. Gosp. nadučitelj Fr. Fabinec je vodil društvenike po raznih krajih domače in tujih dežel. Videli smo Ljubljano, Kranj, Novo mesto, Krško, Idrijo, pa tudi Carigrad, Peking, Tokijo in Njujork itd., itd.

— **Podružnica Slov. plan. društva v Kranjski gori** priredi dne 2. julija t. l. pešizlet v Chiusa-Forte na Laško. Odhod iz Kranjske gore v soboto zvečer ob 10. uri z vlakom do Trbiža, odtod peš čez Rajbl in Raccoland v Chiusa-Forte. Povratek z vlakom ob 5. uri popoldne. Tura je zelo zanimiva in gotovne bo nikomur žal, ako se pridruži na ta izlet. Pešoje 10 ur.

— **Prodaja borovega, jelovega in bukovega lesa.** Gozdarsko ravnateljstvo deželne vlade v Sarajevu proda iz gozdnih okolišev: a) Crna gora, oddelek Konjica, b) Crna gora, oddelek Nevezinje, c) Slatinica-Račica, okraj Konjica in d) Grušča-Rakitnica, okraj Konjica, približno 500.000 m³ borovega in jelovega ter 270.000 m³ bukovega lesa. Sprejmejo se samo pismene, na celo razpisano količino se glaseče ponudbe, ki jih je vložiti do dne 14. septembra t. l., 11. ure dopoldne pri gozdarskem ravnateljstvu deželne vlade v Sarajevu. Razpis z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Shod v Mokronogu.** K našemu poročilu o shodu dr. Lampeta v Mokronogu moramo pripomniti: Razgrajal je Bulc iz Mirne, ki je pripeljal seboj nekaj hlapcev in fantov, pomagali so mu Slajp, šuštar Smrekar vulgo Pompadurček, Peter Strel, vsi iz Mokronoga, pa nekaj pobičev iz Št. Ruperta, med njimi kramar Rugelj. Gospod Anton Bulc, mesar v Mokronogu, je naš vrl somišljenik in je cel čas na shodu stal poleg Lampeta.

— **Imenovanja.** V področju tržaškega državno-železniškega ravnateljstva je imenovalo ministrstvo: Za inspektorje: Julija pl. Ritter-Zahony, načelnika kurilnice v Ljubljani; dr. Evgena Glücklich, podnačelnika pravnega oddelka pri ravnateljstvu v Trstu; Antona Mezzar, postajenčelnika v Pulju. Za tit. inspektorje: Leona Breymann, prometnega kontrolorja pri ravn. v Trstu; Ivana Breda, podnač. strojnega oddelka pri ravn. v Trstu; Riharda Bierhandl, podnačelnika prometnega oddelka pri ravn. v Trstu; dr. Roberta Santer pl. Riedenegg, načelnika komercijelnega oddelka pri ravnateljstvu v Trstu. Za tit. stavne nadkomisarje: Franca Palese pl. Grettaberg, načelnika kurilnice v Divači; Evgena Wiener, podnačelnika sekcijske za vzdrževanje železnice; Pavla Morpurgo, podnačelnika sekcijske za vzdrževanje železnice v Ljubljani; Evgena Feresini, pri sekcijski za vzdrževanje žel. v Trstu; Leonida Franič, pri stavbnem oddelku ravnateljstva v Trstu; Josipa Zwillinger, načelnika obratnega vodstva v Trstu. Za višjega revidenta: Štefana Gombiča pri računskega oddelka ravn. v Trstu; Kolomana pl. Ferrari; Aleksa Schäffer, pri kontrolnem oddelku ravn. v Trstu; Josipa Hočevarja, tarifnega kontrolorja pri ravn. v Trstu; Ernesta Gozai, podnačelnika obratnega urada v Trstu, drž. žel.

— **Smrtna kosa.** Iz Bršlina pri Rudolfovem se poroča, da so včeraj dne 29. t. m. popoldne spremili k večnemu počitku na pokopališču v Prečno A. Kokalja, posestnika in kamnoseka v Bršlinu, ki je dne 27. t. m. večno zaspal. Pokojni je bil pristaš S. L. S. K njegovemu pogrebu so se, razun mnogo drugzega ljudstva, udeležili novomeški veteranci z novomeško godbo, katera je neumorno svirala žalostne koračnice od pokojnikove hiše do pokopališča v Prečni. Pred hišo pokojnega in pa na pokopališču so mu zapeli pevci »Delavškega podpornega društva« iz Novega mesta nagrobnice. Člani »Delavškega podpornega društva« so pokojnika spremili, pod zastavo, prav do njegovega groba. Navzočih je bilo tudi več duhovnikov iz domače, prečenske in sosedne župnije, kakor tudi usmiljeni bratje iz kandijske bolnice. Tudi je bilo k sprevodu pristopilo več gospode iz bližnjega Novega mesta. Rajniki je bil star komaj 40 let, a je že moral zapustiti svet ter ženo z več nepreskrbi-

ljenimi otroci. Pobrala ga je prezgodaj neusmiljena sušica. Naj mu ostane blag spomin!

— **Dekanijski odbor v Trnovem na Notranjskem** priredi za svoja društva v nedeljo, dne 9. julija v **Trnovem celodnevni tečaj** s sledečim sporedom:

1. Dopoludne: od pol 9. do 10. ure bo v dvorani predavanje: »Društveni zakoni«, predava poslanec dr. Krek. Od 11. do 12. ure bo predaval nadučitelj Grad iz Košane: »Društveno poslovanje.« — 2. Popoldne: od 1. do 2. ure nadaljevanje prejšnjega. Ob 3. uri govor gosp. poslanca dr. Kreka, kratka dramatična predstava, javna veselica s telovadbo, petjem, tamburanjem itd. Telovadbo oskrbe združeni odseki Orla, petje in tamburjanje »Košansko pevsko društvo«, predstavo kat. slov. izobraževalno društvo v Trnovem. Že danes vabimo vse v dekanijskem odboru zastopana društva, da se tečaja kar najmnogobrojne udeleže, druga bratska društva pa vabimo k popoldanski veselici.

— **Slomškova podružnica za Reško dolino na Notranjskem** zboruje dne 6. julija ob 3. uri popoldne pod »Premom«. Predaval bo tudi katehet preč. g. A. Ažman. Cenjeni člani in članice se vabijo, da se gotovo vsi udeleže, ker so na dnevnem redu važna posvetovanja. Na svodenje! J. Grad, t. predsednik.

— **Izlet ameriških Slovencev v staro domovino.** Parobrodna družba »Austro-American« priredi za ameriške Slovence s svojim znamenim najhitrejšim parnikom »Martha Washington« dne 29. julija izlet v Ljubljano. Parnik »Martha Washington« odpluje dne 29. julija iz New Yorka in 4. avgusta se ustavi na Azorskih otokih, dne 7. avgusta pa v Gibraltaru. Od Gibraltara vozi parnik v Neapolj, kjer bode 10. avgusta in v Patras na Grškem (11. avgusta). V Jadranskem morju se bode parnik ustavil v Gružu, Kotoru ali pa v Visu ter se vsidra dne 13. avgusta v Trstu.

— **Požar v Gorici.** Požar je uničil ves les, ki je bil pripravljen za zgradbo nove cerkve Jezusovega Srca. Škoda znaša 13.000 kron. Zavarovan les ni bil.

— **Semenj v Horjulu.** Ker kužna bolezen slinavka (kuga v gobcu in na parkljih) v občini Horjul še ni ponehala, prepoveduje se semenj v Horjulu dne 12. julija t. l.

— **Novi iznajdbi.** G. Zvonimir Mašle, železniški uradnik v Ljubljani, je patentoval zopet dve novi iznajdbi. Prva je posodica za sol in poper, ki se sama zapira in odpira in prepreča, da se na sol in poper ne naseda prah, donešen iz ceste itd. Druga iznajdba je lična higijenična posodica za žemlje in kruh, ki izda vselej, ko se malo zavrti v to pripravljeni gumb, po eno žemljo ali en kruh. Žemlje ali kruha ni potem več mogoče spraviti v posodicu nazaj. Ta iznajdba varuje kruh pred muhami, prahom in otipavanjem tretjih, morda celo bolnih oseb. Poleg tega ima posodica veliko okvirje za reklame tvrdk. Stala bi na mizah. Vsled velike praktičnosti in higijenične važnosti se bosta obe iznajdbi povsod uvedli po gostilnah, hotelih itd.

— **Iz Senčurja.** V nedeljo dne 25. t. m. je stolni prošt ljubljanski Janez Šarovič blagoslovil naše znamenje, ki se je postavilo v čast presv. Srcu Jezusovemu. Slavnostni govor je imel šentjakobski župnik Janko Barle. Ker je bilo v vrhutega tudi še lepo vreme, se je svečanost izvršila nad vse sijajno. Takoj ob 8. uri zjutraj so jeli korakati farani iz posameznih podružnic s svojimi banderi v vas, da se udeleže posvetitve presv. Srcu Jezusovemu. Spremljala jih je mengiška godba, na čelu so korakali Orli. V znamenju je ob 9. uri daroval stolni prošt sveto mašo, pri kateri je pelo nad 150 pevcev in pevki, spremljala jih je vrla mengiška godba. Popoldne je vprizorilo izobraževalno društvo igro »Lumpacij Vagabund«, pri kateri sta se posebno odlikovala brata Franc in Avgust Jelčnik; tudi srečolov smo imeli. Vsa slavnost se je izvršila v najlepšem redu. Navzočih je bilo nad 5000 oseb. Znamenje samo je nekaj posebnega. Načrt zanj je izdelal g. arhitekt Vurnik iz Radovljice. Stavba sama je staroslovenskega značaja, v krovu pod kupo so vdelane reliefne podobe, ki predstavljajo patronne vseh 9 podružnic. Kip Srcu Jezusovega je iz marmorja in je 1 meter 85 centimetrov visok ter tehta 1200 kg. Ko je nek strokovnjak zagledal, je vzkliknil: »Tako se vidi Vurnikovo delo!« Rajni kipar Vurnik je namreč zasnoval kip. Dasi so ljudje veliko zastonj delali in vozili kakor tudi dali zastonj kamen in marmor za oltar, stane vendar znamenje s kipom vred nad 8000 K. Napis je zložil pesnik g. Silvin Sardenko in se glasi: »Glej Srce ljubezni vredno — Ki edino ljubi vedno.« — Vsem udeležencem nežljске posvetitve presv. Srcu bo ostal

ta dan v lepem spominu; kdor pa znamenja še ni videl, ga vabimo to nedeljo v Šenčur, ko se igra in šaljivi srečolov potet ponovita.

— **Sodnja v Kostanjevici** preganja župnika na Vel. Dolini in dr. Božiča zavoljo prestopka po § 19. shodnega zakona. Shod je bil oglašen in dovoljen. C. kr. okrajno glavarstvo v Krškem. St. 13.161. 27. V. 1911. Naj prejme gospod Janez Gnjezda, župnik v Vel. Dolini. Na dan 28. maja t. l. po prvi sveti maši (okoli 7. ali pol 8. ure zjutraj) na župnijskem dvorišču v Vel. Dolini sklican volilni shod se dovoli. Dr. Mathias L. r. Ribnikar je ukazal, da se mora vse shode naznaniti. Čudno! Ribnikar je pa zboroval v Cerkljah pod hrastom na hlodih in v Krški vasi pod lipo — shoda pa baje nista bila niti naznanjena. Če sta klicana dr. Božič in župnik Gnjezda k sodniji v Kostanjevico — mora se klicati Ribnikar k sodniji v Krško.

— »**Pevski krožek slov. katol. dečavskega društva v Kropi** priredi dne 9. julija t. l. vrtni koncert združen s šaljivim srečolovom na vrtu gospe Marije Jalen v Kropi z bogatim sporedom (14 plevskih točk). Med posameznimi točkami svira domača godba gasilnega društva na pihala. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstop prost. V slučaju slabega vremena se vrši koncert teden pozneje. Ker je čisti dobiček namenjen za stroške izleta k mladeničkemu taboru v Ljubljano, uljudno prosi za obilno udeležbo odbor.

— **Ponarejeni bankovci.** Ze nekoliko dni krožijo v Trstu prav dobro ponarejeni bankovci po 20 K. Bankovci so tako dobro ponarejeni, le na oglih niso okrasni povsem enaki. Te dni so pri vseh javnih blagajnah zasledili 50 takih falzifikatov. Vzlic poizvedbam niso mogle oblastnije priti še na sled ponarejevalcem.

— **Nov sumljiv slučaj kolere na parniku »Oceania« v Trstu.** Parnik »Oceania«, ki je pred petimi dnevi priplul iz Amerike in na katerem je neka ženska obolela in umrla za kolero, je bil pet dni v kvaranteni v lazaretu sv. Jerneja. Včeraj so imeli parnik izpustiti iz kvarantene in je bil pripravljen da odpluje, ko se je pripeljal nov drugi slučaj kolere. Obolela je neka žena za sumljivimi znaki kolere, vendar doslej niso še bakteriološko ugotovili, ako je res prava azijska kolera. Vzlic temu je zdravstvena oblast ukrenila, da ostane parnik do daljne odredbe še v kvaranteni. Jutri odločijo o tem definitivno.

— **Stavka zidarjev v Pulju.** VPulju stavka 600 zidarjev.

Ljubljanske novice.

lj Okrasite Ljubljano z rožami in zelenjem! Temu opetovanemu našemu pozivu se je odzvalo še precej Ljubljjančanov, pogrešamo pa posebno odziva med trgovci in drugimi podjetniki. Kako lep bi bil na primer pogled na Mestni trg, če bi nad izložbenimi in okni na strešicah izložb se razvijalo bujeno cvetje, kot je to v lepi navadi po drugih mestih. Naj bi gg. trgovci tako izvršili primerno rekle na za svojo trgovino, obenem pa storili nekaj v okrašenje mesta v korist občinstva ter tujskoga prometa. Pa tudi razni denarni zavodi bi lahko kaj žrtvovali v okrašenje svojih poslopij, — drugod so okrašeni z zelenjem celo uradi — zasebne stranke pa naj bi na svojih oknih pokazale, koliko ljubežih, skrbnih ženskih rok napravila prijeten njihov dom. Vzgled naj bi jim bila okna stanovanja gosp. Friderika Sertiča, c. kr. okr. tajnika v pok., Kolodvorska ulica v hiši g. Rojine, nasproti Bambergove hiše, kjer sta gospa in gospodična Sertič na oknih ustvarili toliko krasnega cvetja, da vsak tujec, pa tudi domačin z občudovanjem zre na ta okna, iz katerih ga pozdravlja cvetno življenje. Kako bi oživelji pusti mestni zidovi, kako bi bila prikupljiva Ljubljana, ako bi tudi povsod drugod po mestu imeli toliko smisla za ljubkost svojega doma in za skupno smisel — za lepoto Ljubljane.

lj Zbor »Ljubljane«, moški in ženski, ima danes zvečer sestanek v Rokodelskem domu, h kateremu so vabiljeni tudi podporni člani in prijatelji društva. Poroča zborovodja in drugi.

lj Socialnodemokratična konkurenca domaćim pekom. Dunajska socialnodemokr. velepekarna »Hammerbrotwerke« namerava, kakor pravijo socialni demokratje, ustanoviti v Ljubljani in v Trstu podružnice.

lj Občekoristna zadruga za stavbe in stanovanja v Ljubljani je imela 26. junija ob 8. uri zvečer v gojenjih prostorih »Pri Roži« svoj redni občni zbor. Predsedoval je istemu ravnatelj zadruge, g. finančni tajnik dr. Rupnik ter se

ga je udelenilo številno članov. Zadruga je v pretečenem upravnem letu 1910 dokončala svoje prvo delo, katerega je zasnovala v početku, ter dogovorila zgradbo velike stanovanjske hiše v Gradišču in isto dala svojim članom na razpolago. Pomen te stavbe bodo pač rastel od leta do leta, vendar bodo pa celotno gospodarsko vrednost pokazala bodočnost. — Poslovni promet izkazuje v postavki aktivna vsoto 330.036 K 28 vin, v postavki pasiva pa 324.638 K 22 vin, ter znaša vsled tega čisti dobiček za upravno dobo 1910 5.398 K 6 vin. Čisti dobiček se je razdelil po določilih pravil na različne rezervne fonde in se je sklenilo, izplačati članom 4% dividendo oziroma jo pripisati še nepolno vplačanim deležem. — Gibanje članov v poslovнем letu 1910 je poslednje: koncem prejšnjega leta je ostalo 75 članov, pristopilo je novo 23 in odstopilo 10, tako da ostane koncem leta 1910 še 88 članov. Stanje zadružnih deležev znaša 31.693 K 41 vin. Zadruga se je vdeležila po svojem zastopniku tudi IX. mednarodnega stanovanjskega kongresa na Dunaju (30. maja do 3. junija) in razstavila na razstavi načrtov, ki je bila združena z istim tudi načrte zadružne hiše. Konec leta 1910 je prinesel vsem zadružnim lepo božičnico v podobi zakona z dne 22. decembra 1910, drž. zak. št. 242, v zadevi osnovanja fonda za priskrbo malih stanovanj. Na podlagi tega se osnuje v 10 letih sukcesivno 25 milijonski fond, ki se vporabi kakor garancijski fond za druge hipoteke malih družinskih stanovanj do skupne višine 200 milijonov kron. Korist tega zakona bodo imele javne korporacije, pred vsem občekoristne stavbne zadruge, in je zatorej jasno, da so te za bodočnost eminentne važnosti, katerim bodo pri reševanju težavnega stanovanjskega vprašanja pripadla velika naloga. Volitve so izkazale naslednji uspeh: v načelstvu so bili izvoljeni naslednji gospodje: dr. Rupnik, Skušek, Röthl, dr. Papež in Lillek, kot namestnika pa gospoda Urbančič in Rasteger; v nadzorstvo so bili voljeni gospodje: Višnikar, Mandelj, Vesel, Winter in Rak, kot namestnika gospoda Pibernik in Jan. — Ko se je načelstvu in nadzorstvu, posebci pa gospodu ravnatelju, finančnemu tajniku dr. Rupniku, dalje blagajniku, g. davčnemu nadupravitelju Skušku in pa iz nadzorstva odstopajočemu članu gospodu gimnazijskemu ravnatelju in šolskemu svetniku dr. Bezjaku izrekla zahvala občnega zpora, se je isti zaključil.

lj I. Ijubljansko uradniško konsumno društvo v Ljubljani je imelo preteklo sredo svoj občni zbor v gostilni »Pri Levu«. Poročalo se je na občnem zboru, da ima društvo 11.321 K 41 vin, izgube. Konsumno društvo dolguje Zvezi slovenskih zadrug 29.893 K 07 vin, Mestni hranilnici Ljubljanski pa 30.300 kron.

lj Umrli so v Ljubljani: Matija Janša, hlapec, 24 let. — Anton Kocmür, delavec, 31 let. — Anton Marinčič, mestni ubožec, 51 let. — Jakob Lovša, dñinar, 46 let. — Viktorija Brajer, hči sobnega slikarja, 2 leti. — Fran Petrič, posestnikov sin, 9 let. — Fran Šilar, posestnikov sin, 12 let.

lj Pazite na otroke. Nek 7letni deček se je v soboto splazil na vrt »Dekliškega liceja« na Bleiweisovi cesti in tam polomil in poškodoval cvetlično grmičje, poleg tega pa odlomil tudi eno drevesce. V takih slučajih naj bi poseglo vmes šetajoče občinstvo sošibno še pri nasadilih, ki so izročeni javnemu varstvu.

lj Stavka pekovskih pomočnikov se deloma še nadaljuje. Pri onih mojstrih, ki so zahteve pomočnikov odbili, gre delo redno naprej, le pri mojstrih, ki še tega niso storili, se stavka še nadaljuje. V sredo popoldne je imela pekovska zadruga pri »Struklju« društven shod, pri katerem so nekateri mojstri sklenili, da se z organizacijo ne pogajajo, pač pa so zadovoljni se pogajati vsak s svojimi pomočniki, aka jim ti stavijo sprejemljive zahteve, kar pa se dosedaj še ni zgordilo. Več stavkujočih pomočnikov se bo moral zagovarjati pred sodiščem radi svojega nastopa napram stavkokazom.

lj Strah. Nek ključarski vajenec se je predzadnji večer preoblekel v Rebru v žensko obliko in šel na Grad strašiti otroke. A kmalu se pa za njim prikaže še hujši strah. Ko je namreč policijski stražnik to doznał, si je tudi on hotel ta strah ogledati. Ko ga dohit, ga je legitimoval in tako sedaj otroci zopet prosto dihajo. Vajenec pa je sedaj v hujšem strahu, kaj se z njim zgorodi, kakor so bili otroci na Gradu.

lj Stari znanec. V sredo je opazil stražnik, da policijski dobro znani enoroki Avgust Novak na semnjišču prodaja še novo kolo. Ker se je stražniku to zdelo vsekakso sumljivo, je Novaka

vprašal, odkod ima kolo in ker je trdil, da je njegovo, ga je stražnik predstavil k uradu. Tudi tukaj si je hotel pomagati z raznimi lažmi, katerim pa policija ni verovala. Dognalo se je, da je Novak res kupil kolo pri neki tvrdki na obroke po 20 K na mesec, katerih bi pa ne bil nikdar plačal. Na kup je dal 10 K ter hotel nato, da pride do večjega denarja, kolo takoj prodati. Policija je Novaku kolo odvzela, njega pa naznani sodoči.

lj Štacijsko poveljstvo in poveljstvo 28. pehotne divizije je zopet prevzel podmaršal Kusmanek.

lj S ceste. Ko je šel v soboto po Poljanski cesti 66letni delavec Gregor Sršen in stopil baš za njim prišedšim električnim vozom na progo, ga je ta zadel ter pahlil na stran tako, da je padel. Pri padcu si je Sršen izbil dva zoba ter se na glavi močno telesno poškodoval. Prvo pomoč mu je dal gosp. dr. Levičnik, potem so ga prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. — Istega dne se je tudi na križišču Stritarjeve ulice, Pred Škopijo in Mestnega trga pripetila z električnim vozom nezgoda. Ko je namreč iz Stritarjeve ulice proti Mestnemu trgu s tovornim vozom pripeljal posestnik Anton Novak iz Stefanove vasi, je takrat do križišča prišel tudi električni voz in se tam ustavil. Ker Novak ni mogel dalje, se je ustavil. Ko pa je električni voz peljal mimo konja, se ta vzpne na zadnji nogi in udari z glavo v šipo električnega voza, katero je razbil in napravil s tem 5 K škode in se po glavi obrezal s steklom. — Na Rimski cesti se je pa nek hlapec znesel nad konjem. Zategnil mu je vrvico v gobec tako tesno, da je konj od bolečin kar zjal. Plačilo za to dobi neusmiljenež pri prisostnjem oblastvu.

Telefonska in brzojavna poročila.

DR. ŠUSTERŠIČ NA DUNAJU.

Dunaj, 30. junija. Od d. r. Šusteršiča smo naprošeni objaviti, da ni bil poklican na Dunaj, temveč da je prišel tje samo v zasebnih opravkih (prišel je po svojega sina, da ga pelje na počitnice). (Vest našega dunajskega poročevalca s tem popravljam. Ur.)

PARLAMENTARNI POLOŽAJ.

Dunaj, 30. junija. Popoldne se snide izvrsevalni odbor nemške narodne zveze. Dne 4. julija se konstituira klub nemških krščanskih socialcev.

Praga, 30. junija. Poslanec Baxa je izjavil, da vlada namerava predložiti češkemu deželnemu zboru spravne pogoje, ki se bližajo stališču Nemcev. Čehi morajo odločno zahtevati varstvo čeških manjšin. Če se je na ministru predsedstvu spremenila samo oseba in ne sistem, tedaj Čehi svojega stališča napram vladu ne morejo spremeniti.

BIENERTH IN KHUEN.

Dunaj, 30. junija. Odstopivši avstrijski ministrski predsednik Bienerth je pisal ogrskemu ministrskemu predsedniku prisrčno poslovilno pismo. Khuen je Bienerthu istotako prisrčno odgovoril.

NADVOJVODA KAROL FRAN JOSIP SE NASTANI V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 30. junija. Po poroki se nadvojvoda Karol Franc Josip s svojo soprogo Zito nastani v Budimpešti, kjer prevzame poveljništvo nekega polka.

POLET ODLIČNEGA AVSTRIJSKEGA ZRAKOPLOVCA.

Dunaj, 29. junija. Aviatik Adolf Warchalowski je srečno poletel danes s svojim letalnim strojem 1000 metrov visoko z Dunaja v Novo mesto.

PROTI ZDRAVILIŠČU ZA JETIČNE NA SEMERNIKU.

Semernik, 30. junija. Včeraj se je vršil velik protestni shod proti zgradbi zdravilišča za jetične na Semerniku. Dež. posl. Silberer je dejal, da bi s tem vile, ki so jih posestniki sezidali na Semerniku za 14 milijonov, mnogo izgubile na vrednosti.

NARODNI PRAZNIK V ZAGREBU.

Zagreb, 30. junija. Dne 5. julija, na dan narodnega praznika v korist hrvatstva v krajih, kjer so se med Hrvati naselili Mažari in Nemci, ne bo v Zagrebu izšel noben časopis.

ZA ŽRTVE V DROHOBYCZU.

Krakov, 30. junija. Občinski svet je določil za žrtve v Drohobycz 10 tisoč kron.

VELIKA STAVKA POMORŠČAKOV.

Hull, 30. junija. Zastopniki stavkujočih mornarjev so se pogodili z lastniki brodov, a ko se je zbral na shodu 12.000 mornarjev, da zaslisijo vseh pogajanj, so se dogovorom uprli in na-

stali je velik vrišč. Sklenili so načaljevanje s stavko.

London, 30. junija. Cunard črta in črta Canada Pacific sta se sporazumieli s svojimi mornarji.

UNIVERZA V FRANKOBRODU.

Frankobrod na M., 29. junija. Mestni svet je sklenil v Frankobrodu ustanoviti univerzo izvzemši teologični oddelek.

ZOPET SMRT AVIATIKA.

Pariz, 30. junija. Aviatik poročnik Trochon je padel s svojim letalnim strojem in podlegel groznim ranam.

AVSTRIJSKA NASELBINA V ARGENTINIJI.

Buenos Aires, 30. junija. Po naročilu avstrijskega veleindustrijca Arthurja Kruppa potuje po Argentiniji komisija, ki ima namen določitev prostorov za naselitev 1200 avstrijskih rodbin.

VELIK POŽAR NAFTE.

Krakov, 30. junija. Po napornem 50urnem delu se je posrečilo ugasiti požar naftne v Gorlici. Škode je 700 tisoč kron.

KONEC MEŠČANSKE VOJNE V MEHIKI.

London, 30. junija. »Morningpost« poroča iz Mehike: 3000 ustašev pod vodstvom Jureza, ki so odpadli od Madara in so se na svojo pest nadalje bojevali, so se podvrgli vladni. Jurez je pobegnil čez mejo v Združene države. Meščanska vojna v Mehiki je definitivno končana.

VELIK POŽAR NA TURŠKEM.

Solun, 30. junija. V mestnem delu Hadia Sofia je požar povzročil 2 milijona kron škode. Oškodovane so večina inozemske družine.

SKRIVNOSTNI UMOR.

Trident, 30. junija. Tu so potegnili iz Adiže truplo 45 letnega moža, ki je bil brez oblike, le na roki je visel še kos srajce. Glava je bila preklana s sekiro. Hodni zdravnik sodijo, da je bil mrlič že nekaj dni mrtev, predno je bil vržen v reko. Nič ne znajo, kdo da bi bil umorjen in tudi ne, kdo da bi ga bil usmrtil.

liberalci morali navaditi na volilnih shodih nastopati kot civilizirani ljudje. Š Dr. Kalan — trud je zaman. Lep načrt so imeli. Dr. Kukovec je mislil poslančevati v Posavju, dr. Božič v Slov. Gradcu. Ali propal je Božič, propal je Kukovec. Zdravnik Sernek je videl te propade in upal, da čez te politične mrlje spleza sam na krmilo generala Nar. stranke. Zakaj propali Kukovec in Božič nima več zaupanja. Toda tudi Sernek je hitro spodeljel. Sodniška obsodba na 60 K! Zato pa misli mladi dr. Kalan, po ženi sorodnik Roblekov, dobiti Savinjski mandat. Snuje v ta namen politično društvo za Savinjsko dolino ter nastopa kot resen »Kronpräident« Nar. stranke. Ubogi Kukovec, stolec se majte! Toda Kalan — trud bo zaman!

Š Duhočniške vesti. Č. g. kapelan Jožef Lasbacher v Jarenini je imenovan za župnika pri Belih Vodah. — Č. g. mestni župnik Mesiček v Brežicah je določen za soprovizorja v Artičah. — Deficient č. g. Anton Postružnik je nastavljen kot kapelan pri Mali Nedelji.

Š Štajerska žurnalistika. Sobotna številka »Südsteierische Volksstimme« se bavi v uvodnem članku z vzroki svojega postanka in konca. Med drugim pravi, da bode v ugodnem trenutku zopet začela izhajati, ali že sedaj se čuje, da v drugi obliki, ker bo tudi zastopala malo drugačno smer. Dosedanji urednik Watzlawek pa se baje tudi ne bo več pojavil.

Š Liberalci v Škripelih. Res slaba že mora biti pri štajerskih liberalcih. Včasih so še mislili, da bodo morda kdaj prišli do kakih veljave politično in gospodarsko, a sedaj se je pri volitvah pokazalo, da ne bo nikoli nič iz njihovih naporov. Včasih prodre iz liberalnih vrst kak glas in vsak je vedno za nje — skrajno žalosten. Sedaj se govori, da se celi Zadružna zveza močno rahlja. Kar je bilo kaj boljših in imovitejših zadrug, so že vse odpadle in sedaj je že zveza na tem, da bode zcela svojim uradnikom peči kruh iz slabše moke in ga rezati bolj na tenke kosce. Gre se sedaj o tem, kateri uradniki bodo odpuščeni in kako se ostalim »uredi« plača. Žalostno gospodarstvo vsevednih mladinov.

Š »Kolera« v Mariboru. V sredo je vladalo na mariborskem koroškem kolodvoru veliko razburjenje. Že v vlaku, ki vozi iz Celovca do Maribora, so opazili potniki, da hodi neki rezervni oficir, ki je potoval ravno k orožnim vajam v Gradec, preveč pogosto na stranišče. Bojazljivo so se obrnili sopotniku do konduktora in ga obvestili o nedvomljivem slučaju kolere. Ta je sedva takoj obvestil oblasti v Mariboru, in kaj čuda, da je že pri vlakovem prihodu pričakovala koroške potnike cela komisija. Začeli so sočutno povpraševati potnike po zdravju in ubogi oficir je moral vse priznati. Privočil si je bil v Celovcu juho iz rakov in nato se mu je pojabil takozvani »koprični prišč«. Da uteši neznosno srbenje, je šel večkrat na stranišče, kjer se je hladil z vodo. Zdravnik je dognal resničnost izpovedbe in nato se je smel poročnik odpeljati. Vsi so se pa smejali.

Š Italijanski minister v Celju. Te dni se je mudil v Celju kraljevi italijanski minister baron Adolfo Cavazza. Stanoval je v slovenskem hotelu »Beli vol« in s tem priznal njegovo veljavo in uredbo. Iz Celja je odpotoval na Dunaj.

Š Nezgoda pri senu. Posestnik Anton Radej na Blanci pri Sevnici se je ponesrečil v soboto pri senenem opravilu na zelo redek način. Mož je bil na vozlu in je zlagal in tlačil seno, ki so mu ga metali njegovi ljudje na voz. Tekom dela so pa konji nenadoma voz potegnili in Radej se je prekucnil vznak z voza, ker ni bil pripravljen na premik. Revež je pri priči umrl, ker si je zlomil tilnik. Drugih ljudi ne zadene nobena krivda.

Š Z okna sta padla. Žena tovarniškega delavca Augustija v Celju je pušila svoja dva dečka brez varstva doma. Pri tem sta se otroka — petletni Franc in triletni Jožef — spravila na okno v drugem nadstropju in sta pada na cesto, ko sta se neprevidno nagnila z okna. Franc se je pri tem precej poškodoval, mali Jožek si je pa odrgnil samo nekoliko kože. Oba so spravili v celjsko bolnišnico, kjer se vsi čudijo, da se dečkoma pri 10 metrov globokem padcu ni pripetilo nič hujšega.

Š Nova električna centrala ob Dravi. Ob Dravi med Ptujem in Ormožem namerava nek švicarski konzorcij ve-

liko napravo za pridobivanje električne sile v višini 34.000 konjskih moči, ki pa bi se sčasoma še zvišale za 20.000 konjskih moči. V konzorciju je zastopano tudi mesto Ptuj. Za dovršitev projekta je bilo treba dolgotrajnih obravnav z železniškim ministrstvom in ogrsko vlado, ker tvori Drava na mestu, kjer se namerava zgraditi električna centrala, mejo. Sedaj se je odločilo železniško ministrstvo za sklep opcijske pogodbe glede porabe električne sile za železniške namene. V prihodnjih dneh se prične vodopravna pogajanja, ki bodo trajala nad en mesec. Napeljava električne sile bo zelo dalekosežna. Ni izključeno, da bo vodila do Nižje Avstrijske, kjer bi se naj oskrbovale južno ležeče industrijske pokrajine z električno. Pri izvršitvi projekta ste udeleženi tvrdka Siemens & Schuckert in električna družba Ganz v Budimpešti.

TRZNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 30. junija.

Pšenica za oktober 1911	11'68
Rž za oktober 1911	9'23
Oves za oktober 1911	8'04
Koruza za julij 1911	7'13
Koruza za avgust 1911	7'27
Koruza za maj 1912	6'68

Efektiv: mlačneje.

Meteorologično poročilo.

Vrhina n. morjem 3062 m., sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padeljava v 24 urah v mm
28. 9. zvez.	7437	16.2	sr. jug	del. obl.		
29. 7. zjutr.	7443	11.3	sl. jug	jasno	0.0	
29. 2. pop.	7419	23.1	"	"		
* 9. zvez.	7412	18.1	sl. svzh.	del. obl.		
29. 7. zjutr.	7402	14.0	sl. jjzvh.	soparno	0.2	
30. 2. pop.	7356	25.7	sl. jug	jasno		

Srednja predvčerajšnja temp. 16.4°, norm. 19.0°

Srednja včerajšnja temp. 17.5°, norm. 19.0°

Razpisuje se služba

Za slabokrvne in prebolele

,KUĆ'

je zdravniško priporočano
črno Dalmatinsko vino
najboljše sredstvo 2501
4 steklenice (5 kg) franko K 4.50

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Razpisuje se

2004

služba organista

v Polhovem Gradcu.

Plača po dogovoru. Prednost ima dober pevec, priden, oženjen rokodelec. Nastop kakor hitro mogoce. — Zglasiti se je do 20. julija t. l. pri

župnem uradu v Polhovem Gradcu.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Ime:

R. Miklauc
Ljubljana

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Učenca

poštenih staršev sprejme takoj

Janko Šink 1967 5-1

lectar in svečar, Kranj št. 107.

Zenitna ponudba!

Posestnik, Irgovec in obrnik, išče znanja v svetu poročil in izobraženo in blago gospico ali vdovo. — Biti mora dobro situirana; dopisi še mogoče s sliko, katera se eventuelno 1926 vrne, se prosijo na

„Posestnik“ glav. poštno ležeče.
Ljubljana. Tajnost najstrožja.

Veletrovina s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki

Anton Kolenc v Celju

Glavna zaloga: Graška c. 22, Podružnica „Narodni dom“

Pravz. je Izgovor, da se mora blago ikakor tudi druge vrste svet, ter olje in kudlo za cerkev.

V zalogi imam vsakovrstna vrtna semena zanesljive kakovosti, ter opazjam slav. občinstvo za takur istih, kakor tudi ostalega špecerijskega blaga, ter deželnih in drugih pridelkov.

la Zubukovski premog ponudim po K 2.10 za 100 kg pri objemu celega voza prosti v hiso postavljen v Celju, drugam po dogovoru.

Kupim tudi vsako množino deželnih pridelkov, kakor žita, fiziola, orez in t. d. t. d. ter rabljene soliste in druge vrče, petroške in oljnate posode.

Pismena naročila se izvršujejo z obratno pošto. 289

Sprejme se takoj v službo zanesljiv in pošten

postiljon

proti primerni mesečni plači. Naslov pove upravnštvo „Slovenca“. 2012

Pomočnika in učenca za usnjarsko obrt

sprejme takoj Val. Rihar, Polhovgradec.

Hiša štev. 12 v Dvoru

zidana, pritlična, z 200 sežnjev travnika in dva orala gozdova, se bode v nedeljo 9. julija t. l. ob 4. uri na licu mesta v Dvoru pri Št. Vidu nad Ljubljano pro-dala dražbenim potom.

2009
Roza Cepeljnik.

Vsa Ljubljana govori o tem, da je

Karol Planinšek-ova
pražena kava
najboljša ! ! !

Slovenska trgovska šola v Ljubljani

Kongresni trg štev. 2.

Sprejemno naznanilo.

Na dvorazredno Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani se bodo sprejemali učenci

dne 6., 7. in 8. julija t. l. ter dne 16. septembra t. l.,
vsakokrat od 10. do 12. ure dopoldne.

V pripravljalni razred se sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 13 let ter so dovršili najmanj štiri razrede ljudske šole.

V I. letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 14 let in ki na-pravijo posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejmejo v I. trgovski letnik le učenci, ki so z vsaj zadostnim vspehom dovršili 4. razred kakor srednje šole.

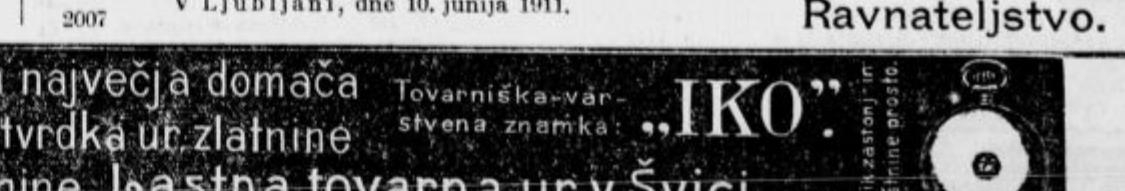
K vpisu naj pridejo učenci v spremstvu svojih staršev ali njih namestnikov ter naj prinesejo seboj krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in 15 K vpisnine in prispevka k učilom.

Ostala pojasnila je dobiti v šolski pisarni.

V Ljubljani, dne 10. junija 1911.

2007

Ravnateljstvo.

H. SUTTNER urar, prva največja domača exportna tvrdka ur, zlatnina in srebrnina. Lastna tovarna ur v Švici. Genuis zastavljene prostosti.

Naznanilo.

Na c. kr. II. državni gimnaziji v Ljubljani
(Poljanska cesta)

bode vpisovanje za I. razred

v nedeljo, dne 2. julija 1911

dopoldne od 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni.

Sprejemni izpiti bodo v četrtek, dne 6. julija od 9. ure dalje.

Zunanji učenci se lahko tudi pismeno zglasite, ako dopošljejo imenovane listine pravočasno ravnateljstvu, zglasiti se morajo pa vsaj pred izpitom osebno pri ravnatelju.

Po odloku c. kr. dež. šolskega sveta se smejo učenci, ki pripadajo po rojstvu ali po rodbinskih razmerah okrajinom glavarstvom v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici — in okr. sodiščem v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, sprejeti v ljubljanske gimnazije samo po dovoljenju c. kr. dež. šolskega sveta. Dotični roditelji naj si torej izposlujejo pravočasno to dovoljenje.

Ravnateljstvo c. kr. II. državne gimnazije.

V Ljubljani, dne 23. junija 1911.

1862

1117

Naznanilo.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani,

Tomanova ulica štev. 10 zraven „Narodnega doma“ bode
vpisovanje za I. razred v nedeljo dne 2. julija t. l.

dopoldne od pol 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. S seboj je prinesi krstni list in zadnje šolsko izpričevalo, oziroma obiskovalno izpričevalo.

Sprejemni izpiti bodo v četrtek, 6. julija od 9. ure dalje.

Zunanji učenci se lahko tudi pismeno zglasite, ako dopošljejo imenovane listine pravočasno ravnateljstvu; morajo se pa potem pred izpitom osebno oglašiti v ravnateljivi pisarni.

Po odloku c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 28. avgusta 1894, štev. 2354, se smejo učenci, ki pripadajo po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah c. kr. okr. glavarstvom v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici ali okrajinom sodiščem v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, sprejeti v ljubljanske gimnazije samo po dovoljenju c. kr. dež. šolskega sveta. Dotični roditelji naj si torej pravočasno izposlujejo to dovoljenje.

Ravnateljstvo c. kr. I. državne gimnazije.

V Ljubljani, dne 23. junija 1911.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2·20, vezano K 3·20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebinii neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3·—, elegantno vezano K 4·—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglajeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkret pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrgo. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8·50, vezano K 10·80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljnosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najoddilejnjsa dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anten Medved-eve.

I. del K 3·80, elegantno vezano K 5·—; — II. del K 4·—, elegantno vezano K 5·40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Razporoka. Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2·—, vezano K 3·—.
2. zvezek: Stepi kralj Lear. Ivan Turgenjev. — Josip Jurca. K 1·20, vezano K 2·20.
3. zvezek: Straža. Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2·40, vezano K 3·40.
4. zvezek: Ponižani in razčlanjeni. F. M. Dostoevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3·—, vezano K 4·20.
5. zvezek: Kobzar. Taras Sevcenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesniškim življenjepisom. K 2·40, vezano K 3·60.
6. zvezek: Mož Simone. Champol. — V. Levstik. Roman. K 1·90, vezano K 3·—.
7. zvezek: Hajdamaki. Taras Sevcenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskimi uvodom o hajdamačini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1·50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3·40, vez. K 4·50.)
- zvezek: Dolina krv. (Glenanaar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4·20, vezano K 5·80.

Kacjanar. Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1·40, vezano K 2·40.

Roma. Silvin Sardenko. Poezije. K 2·—, vez. K 3·20. Andrej Hofer, tiroški junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K 8·80, deset izvodov K 5·—.

Črna žena. Povest iz domače zgodovine. K 1·40, vezano K 2·—.

Ustne knjige se dobre v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Ilirija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štef.

„MIWA“

je edini

Varnostni brilni aparat

ki je rešil vprašanje pravilnega nastavljanja klinje s pregibnostjo v zgibu.

Brez pregibne klinje ni mogoče britve pravilno nastaviti na lice.

„MIWA“ deluje nedosežno in prekaša vse druge sisteme.

Brilni aparat »MIWA« stane s posnemalnim aparatom in 10 klinjami vred K 24·—.

Izdelovalnica:

Kovinska industrija Winter & Adler akc. dr., Dunaj XX.

Zaloga za mesto:

Ant. Krisper, dalje Br. Hlačka in vse tozadevne trgovine.

Robert Smielowski

arhitekt in mestni stavbni mojster

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev načrtov in proračunov, sprejema nova, adaptacijska in vsa v to stroko spadajoča dela, katera se izvrši najsolidnejše in po zmerni ceni.

Rimska cesta štev. 2

(Recherjeva hiša).

1542

soba v gostilni pri „zlati goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K 80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno, Žaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krčinar pri zvittem rogu. Burka v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njene življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Šaloigra v dveh dejanjih. (6 ženskih vlog.) — 6. Črevljari. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen pripor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev student. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1·60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali sposojstvo očeta. Igrokar v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodenjakna. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski tepeč. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokar s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bledu. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1·60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemskej poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen na izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K 80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. Igrokar v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdaj gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivnost ali začarano pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K 80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepot. Igrokar v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoščev, duh v krkonoških gorah ali vsega je enkrat konec. Čarobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedala ali boljša je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K 80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila, Planšarica.) K 80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice, Marijin otrok.) K 80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaska deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K 80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K 80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Vsebina:

1. zvezek: se začasno ne dobi.
2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K 80.

3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganjanja v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveti Neža. Igrokar v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K 80.

4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokar v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Kritnah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

5. zvezek: 1. Ustna knjiga se dobre v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Ilirija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štef.